

652

Wet van 13 december 1978, houdende regeling voor de verkiezing in Nederland van leden van het Europese Parlement (Wet Europese verkiezingen)

Wij Juliana, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz., enz., enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het noodzakelijk is ter uitvoering van de op 20 september 1976 te Brussel tot stand gekomen Akte betreffende de rechtstreekse verkiezing van de leden van het Europese Parlement (Trb. 1976, 175) een regeling vast te stellen voor de verkiezing van deze leden in Nederland;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I

Begripsbepalingen

Artikel 1

Deze wet verstaat onder:

- a. de Akte: de Akte betreffende de verkiezing van de vertegenwoordigers in de Vergadering door middel van rechtstreekse algemene verkiezingen (Trb. 1976, 175);
- b. het Europese Parlement: de Vergadering bestaande uit de vertegenwoordigers van de volkeren van de in de Europese Gemeenschappen verenigde staten;
- c. lid van het Europese Parlement: de in Nederland gekozen vertegenwoordiger in de onder *b* bedoelde vergadering.

HOOFDSTUK II

De verkiezing van de leden van het Europese Parlement

Artikel 2

De leden van het Europese Parlement worden, voor zover deze wet niet anders bepaalt, gekozen met overeenkomstige toepassing van de bij of krachtens de afdelingen II en V der Kieswet gestelde bepalingen inzake de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal met inachtneming van de Akte.

Artikel 3

Kiesgerechtigd zijn:

- a. degenen die op de dag der kandidaatstelling hun werkelijke woonplaats hebben in Nederland, Nederlander zijn en op de dag der stemming de leeftijd van achttien jaren zullen hebben bereikt;
- b. degenen die hun werkelijke woonplaats niet in Nederland hebben, doch buiten Nederland in Nederlandse openbare dienst werkzaam zijn, alsmede hun echtgenoten voor zover dezen met hen in gezinsverband leven, en die overigens voldoen aan de onder *a* genoemde vereisten;
- c. degenen die, geen ingezetenen van Nederland zijnde, hun werkelijke woonplaats hebben in een andere lid-staat van de Europese Gemeenschap en die overigens voldoen aan de onder *a* genoemde vereisten;
- d. degenen die, geen Nederlander zijnde, de nationaliteit bezitten van een andere lid-staat van de Europese Gemeenschap, tenzij de wetgeving van die lid-staat het kiesrecht voor het Europese Parlement toekent aan de onderdanen die ingezetenen van Nederland zijn, en die overigens voldoen aan de onder *a* genoemde vereisten.

Artikel 4

Om lid van het Europese Parlement te kunnen zijn moet men voldoen aan de vereisten, die in artikel 94 van de Grondwet voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer worden gesteld.

Artikel 5

1. De leden van het Europese Parlement worden gekozen voor een periode van vijf jaren, behoudens het bepaalde in artikel 3, tweede lid, tweede volzin, van de Akte.
2. Deze periode begint bij de opening van de eerste zitting na iedere verkiezing.

Artikel 6

1. In elke gemeente leggen burgemeester en wethouders voor elke verkiezing van de leden van het Europese Parlement een register aan, waarin de personen, bedoeld in artikel 3, onder *b* en *c*, op hun verzoek worden opgenomen indien zij laatstelijk voor hun vertrek uit Nederland ingezetene dier gemeente waren.
2. Burgemeester en wethouders van 's-Gravenhage leggen voorts in plaats van het in artikel D 2, tweede lid, der Kieswet bedoelde register voor elke verkiezing een register aan waarin de personen, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, voor zover zij nimmer ingezetene van een gemeente in Nederland zijn geweest, op hun verzoek worden opgenomen.
3. Het in het eerste en tweede lid bedoelde verzoek wordt ten hoogste vier maanden en ten minste een maand voor de dag der kandidaatstelling ingediend bij burgemeester en wethouders van de gemeente waarvan de verzoeker laatstelijk voor zijn vertrek uit Nederland ingezetene was, onderscheidenlijk bij burgemeester en wethouders van 's-Gravenhage. Voor zover het verzoek wordt gedaan door een persoon als bedoeld in artikel 3, onder *b*, die zijn werkelijke woonplaats niet in een lid-staat heeft, wordt het verzoek ingediend door tussenkomst van Onze Minister, onder wiens departement de werkzaamheden van de betrokken functionaris ressorteren.
4. De in dit artikel bedoelde registers worden geacht deel uit te maken van het door de onderscheidene colleges van burgemeester en wethouders bijgehouden kiezersregister.

Artikel 7

1. Personen, bedoeld in artikel 3, onder *b* en *c*, voor zover woonachtig in een lid-staat, kunnen slechts in het kiezersregister worden opgenomen, indien zij verklaard hebben niet tevens in het land, waarvan zij ingezetenen zijn, aan de verkiezingen voor het Europese Parlement te zullen deelnemen.

2. De vorm en inrichting van de in het eerste lid bedoelde verklaring worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur. Voorts worden daarbij bepaald de gevallen waarin en de wijze waarop een lid-staat van de opname in het kiezersregister van in het eerste lid bedoelde personen in kennis wordt gesteld.

Artikel 8

1. In elke gemeente houden burgemeester en wethouders een kiezersregister bij, vermeldende de in artikel 3, onder *d*, bedoelde personen, die ingezetene van die gemeente zijn.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken maakt tijdig bekend welke lid-staten aan hun onderdanen die ingezetenen van Nederland zijn, het kiesrecht voor het Europese Parlement hebben verleend.

Artikel 9

1. De stemming voor de verkiezing van de leden van het Europese Parlement vindt plaats op de donderdag, gelegen in de daarvoor ingevolge artikel 10, eerste en tweede lid, van de Akte bepaalde periode.

2. De kandidaatstelling vindt plaats op de drieënveertigste dag vóór de dag der stemming.

3. Alsdan worden kandidaten gesteld ter vervulling van de plaatsen der leden, die met ingang van de eerste zitting na de verkiezing moeten aftreden.

Artikel 10

Waar in de hoofdstukken G en H der Kieswet sprake is van het hoofdstembureau, treedt daarvoor in de plaats het centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, dat voor de uitvoering van deze wet optreedt als centraal stembureau voor de verkiezing van de leden van het Europese Parlement.

Artikel 11

1. Wanneer een politieke groepering de inschrijving verzoekt van een naam of een aanduiding, welke bij de Kiesraad ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer is geregistreerd, wordt daarbij een verklaring van de rechthebbende groepering overgelegd, waaruit blijkt, dat eerstgenoemde groepering is gemachtigd de inschrijving aan te vragen.

2. Behalve op de in artikel G 1, derde lid, der Kieswet genoemde gronden wordt op een verzoek om inschrijving voorts afwijzend beschikt:

a. indien de naam meer dan 35 letters bevat;

b. indien een machtiging, vereist ingevolge het eerste lid, ontbreekt.

3. Behalve op de in artikel G 1, zevende lid, genoemde gronden vindt schrapping van de naam en de aanduiding daarvan in het register plaats, wanneer een politieke groepering, wier naam of de aanduiding daarvan ten behoeve van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer is geregistreerd, aan de Kiesraad schriftelijk mededeelt, dat de politieke groepering niet langer gerechtigd is gebruik te maken van haar naam of de aanduiding daarvan.

Artikel 12

De lijsten van kandidaten gelden voor het gehele land. De inlevering van de lijsten geschiedt bij de voorzitter van het centraal stembureau of bij het door deze aan te wijzen lid van dat bureau ten departemente van Binnenlandse Zaken.

Artikel 13

Op een lijst mogen de namen van ten hoogste veertig kandidaten geplaatst worden.

Artikel 14

1. Naast de in artikel G 12 der Kieswet bedoelde verklaring wordt bij de lijst tevens overgelegd een schriftelijke verklaring van iedere daarop voorkomende kandidaat, dat hij niet in een andere lid-staat kandidaat voor het lidmaatschap van het Europese Parlement zal zijn.

2. De vorm en inrichting van de in het eerste lid bedoelde verklaring worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 15

Voor de verkiezing van de leden van het Europese Parlement bedraagt de in artikel G 14 der Kieswet bedoelde waarborgsom achttienduizend gulden. De verplichting tot het storten van een waarborgsom geldt niet voor een lijst van een politieke groepering waarvan een of meer leden zitting hebben in het Europese Parlement.

Artikel 16

De inlevering van de lijst geschiedt door een gemachtigde of diens plaatsvervanger, daartoe aangewezen door de politieke groepering.

Artikel 17

1. In afwijking van het bepaalde in artikel H 2, eerste lid, onder *g* en *h* der Kieswet, wordt als verzuim aangemerkt, dat de lijst niet is ingeleverd door de gemachtigde of diens plaatsvervanger, daartoe aangewezen door de politieke groepering. Als verzuim wordt mede aangemerkt, dat ten aanzien van een kandidaat ontbreekt de verklaring, bedoeld in artikel 14, eerste lid.

2. Het herstellen van verzuimen geschiedt ten kantore van het centraal stembureau.

3. In het geval, bedoeld in het eerste lid, eerste volzin, kan degene, die tot het inleveren van de lijst bevoegd zou zijn geweest of diens plaatsvervanger door persoonlijke verschijning ten kantore van het centraal stembureau zich alsnog in de plaats van de onbevoegde inleveraar stellen; hij wordt dan geacht de lijst persoonlijk te hebben ingeleverd.

Artikel 18

Onmiddellijk nadat de lijsten door het centraal stembureau zijn onderzocht, doet de voorzitter deze ten departemente van Binnenlandse Zaken voor een ieder ter inzage nederleggen.

Artikel 19

De in artikel H 4, tweede lid, bedoelde mededeling wordt gedaan aan de Afdeling rechtspraak van de Raad van State.

Artikel 20

1. In afwijking van het bepaalde in artikel H 5, onder e en f, der Kieswet is de lijst ongeldig die niet persoonlijk is ingeleverd door de gemachtigde of diens plaatsvervanger, daartoe aangewezen door de politieke groepering.
2. Het centraal stembureau schrapt van de lijst in de eerste plaats de naam van de kandidaat van wie niet is overgelegd een verklaring als bedoeld in artikel 14, eerste lid.

Artikel 21

1. Met betrekking tot beschikkingen van het centraal stembureau over de geldigheid der lijsten en over het handhaven van de daarop voorkomende kandidaten, alsmede over de wijze van vermelding, blijft artikel 1, eerste lid, onder d, van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen buiten toepassing.
2. In afwijking van artikel 9 van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen wordt een beroepschrift krachtens die wet ingediend binnen twee dagen na de dag waarop een beschikking als bedoeld in het eerste lid is genomen.
3. De artikelen 11 en 12 van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen blijven buiten toepassing.
4. Het beroep wordt behandeld zonder toepassing van artikel 70 van de Wet op de Raad van State.
5. Na ontvangst van het beroepschrift bepaalt de voorzitter van de Afdeling rechtspraak van de Raad van State zo spoedig mogelijk plaats, dag en uur, waarop de openbare behandeling van de zaak door de Afdeling zal plaatsvinden. Hij doet daarvan onverwijld mededeling aan belanghebbenden. Een afschrift van de ingezonden stukken wordt terstond gezonden naar het centraal stembureau. Het centraal stembureau is bevoegd binnen een door de voorzitter te stellen termijn een memorie en bewijsstukken bij de voorzitter in te dienen. De secretaris zendt een afschrift van deze stukken aan de verzoeker.
6. De artikelen 78-83 van de Wet op de Raad van State blijven buiten toepassing.
7. De Afdeling rechtspraak van de Raad van State doet uitspraak uiterlijk 6 dagen na de dag waarop het beroepschrift is ontvangen.

Artikel 22

1. Indien binnen de termijn genoemd in artikel 21, tweede lid, geen beroep is ingesteld, wordt daarvan door de secretaris van de Raad van State onverwijld telegrafisch mededeling gedaan aan de voorzitter van het centraal stembureau.
2. Het in artikel H 7, derde lid, der Kieswet, bedoelde herstel van verzui- men geschiedt ter secretarie van de Raad van State.
3. De voorzitter van de Afdeling rechtspraak van de Raad van State deelt de uitspraak van de Afdeling onverwijld telegrafisch mede aan hem die het beroep heeft ingesteld en aan de voorzitter van het centraal stembureau.
4. Indien de uitspraak van de Afdeling rechtspraak strekt tot gehele of gedeeltelijke vernietiging van een beschikking als bedoeld in artikel 21, eerste lid, voorziet de voorzitter van het centraal stembureau onverwijld opnieuw in de zaak, met inachtneming van die uitspraak.
5. De artikelen H 7, eerste en tweede lid, en H 8-H 10 der Kieswet blijven buiten toepassing.

Artikel 23

Gedurende vier dagen voor en op de dag der kandidaatstelling kunnen de door de ondertekenaars van de lijsten daartoe aangewezen gemachtigden of hun plaatsvervangers lijsten tot een lijstencombinatie verbinden door een daartoe strekkende schriftelijke gemeenschappelijke verklaring bij het centraal stembureau in te leveren. De vorm en inrichting van deze verklaring worden geregeld bij algemene maatregel van bestuur.

Artikel 24

Een lijst kan niet deel uitmaken van meer dan één lijstencombinatie. Heeft een gemachtigde meer dan één verklaring betreffende dezelfde lijst ondertekend, dan is zijn ondertekening onder alle verklaringen ongeldig.

Artikel 25

Artikel H 15 der Kieswet blijft buiten toepassing.

Artikel 26

De openbaarmaking van de lijsten geschiedt, nadat de voorzitter van het centraal stembureau van de secretaris van de Raad van State de mededeling heeft ontvangen, dat geen beroep is ingesteld, of geschiedt, in geval van beroep, met inachtneming van de uitspraak van de Afdeling rechtspraak.

Artikel 27

1. De artikelen L 9, eerste lid, en L 10, tweede lid, alsmede het derde lid, tweede en derde volzin, der Kieswet blijven buiten toepassing.
2. De burgemeester doet afschrift van het proces-verbaal van elk stembureau ter gemeentesecretarie voor een ieder ter inzage nederleggen na de sluiting van de stembussen in de lid-staat, waar de kiezers het laatst hun stem uitbrengen in de periode, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Akte.

Artikel 28

De leden van de stembureaus en alle andere personen die ambtshalve van de inhoud kennis kunnen nemen, zijn tot geheimhouding van de inhoud van het proces-verbaal verplicht zolang de stemming niet in alle lid-staten geëindigd is.

Artikel 29

Voor de toepassing van artikel L 13, hoofdstuk M en artikel N 1 der Kieswet, treden de hoofdstembureaus voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer op als de hoofdstembureaus voor de verkiezing van de leden van het Europese Parlement.

Artikel 30

Bij algemene maatregel van bestuur kunnen voor zover nodig voorschriften worden gegeven welke afwijken van krachtens afdeling II van de Kieswet gestelde bepalingen van het Kiesbesluit.

HOOFDSTUK III

Begin en einde van het lidmaatschap en plaatsvervangng

Artikel 31

1. De Tweede Kamer onderzoekt zo spoedig mogelijk of een tot lid van het Europese Parlement benoemde op grond van de nationale bepalingen als zodanig kan worden toegelaten.

2. De artikelen U 1 – U 11 en U 20 van de Kieswet zijn daarbij van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat, waar in deze artikelen sprake is van het vertegenwoordigend lichaam of het lichaam waarvoor de benoeming is geschied, daarvoor in de plaats treedt de Tweede Kamer.

Artikel 32

De voorzitter van de Tweede Kamer deelt onverwijld de uitkomst van het onderzoek mede aan de voorzitter van het Europese Parlement en aan de benoemde.

Artikel 33

1. De voorzitter van de Tweede Kamer zendt de geloofsbrief terug aan de benoemde.

2. De benoemde, die van de voorzitter van de Tweede Kamer de mededeling heeft ontvangen van het besluit van de Kamer, dat hij op grond van de nationale bepalingen tot lid van het Europese Parlement kan worden toegelaten, zendt de geloofsbrief onverwijld toe aan de voorzitter van het Europese Parlement.

Artikel 34

Indien anders dan als gevolg van periodieke aftreding in een opengevallen plaats moet worden voorzien, geschiedt dit met overeenkomstige toepassing van hoofdstuk V der Kieswet.

Artikel 35

Zodra blijkt, dat een lid van het Europese Parlement een der in deze wet gestelde vereisten voor het lidmaatschap niet bezit of een ingevolge de nationale bepalingen met het lidmaatschap onverenigbare betrekking vervult, houdt hij op lid te zijn. De voorzitter van de Tweede Kamer geeft hiervan onverwijld kennis aan de voorzitter van het Europese Parlement.

Artikel 36

1. Wanneer een lid van het Europese Parlement komt te verkeren in een van de in artikel 35 genoemde gevallen, geeft hij hiervan kennis aan de voorzitter van de Tweede Kamer met vermelding van de reden.

2. Indien de kennisgeving niet is gedaan en de voorzitter van de Tweede Kamer van oordeel is, dat een lid van het Europese Parlement verkeert in een van de in artikel 35 genoemde gevallen, waarschuwt hij het betreffende lid.

3. Het staat deze vrij de zaak binnen acht dagen daarna aan het oordeel van de Tweede Kamer te onderwerpen.

Artikel 37

1. Een lid van het Europese Parlement, tot wiens toelating is besloten, kan te allen tijde zijn ontslag nemen.

2. Hij bericht dit schriftelijk aan de voorzitter van het Europese Parlement en zendt een afschrift van zijn bericht aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Deze geeft hiervan onverwijld kennis aan de voorzitter van het centraal stembureau.

HOOFDSTUK IV

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 38

Bij de eerste verkiezing van de leden van het Europese Parlement met toepassing van deze wet behoeft de waarborgsom, bedoeld in artikel G 14, eerste lid, van de Kieswet niet te worden gestort voor een lijst van een politieke groepering, waarvan een of meer leden zitting hebben in de Tweede Kamer, dan wel, in geval de Tweede Kamer ontbonden is, zitting hebben gehad in de ontbonden Kamer.

Artikel 39

Bij de eerste verkiezing van de leden van het Europese Parlement met toepassing van deze wet worden in afwijking van artikel H 14, eerste lid, der Kieswet de aanbevelingen voor een voorkeurnummer ingeleverd door een of meer leden van de Tweede Kamer.

Artikel 40

In de bijlage, bedoeld in artikel 6 van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen¹, wordt aan het vermelde onder «Departement van Binnenlandse Zaken» toegevoegd: 17. Wet Europese verkiezingen met uitzondering van artikel 2 van die wet juncto artikel H 4 der Kieswet.

Artikel 41

Deze wet kan worden aangehaald als Wet Europese verkiezingen.

Artikel 42

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 13 december 1978

Juliana

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H. Wiegel

De Minister van Buitenlandse Zaken,
C. A. van der Klaauw

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
D. F. van der Mei

Uitgegeven de tweeëntwintigste december 1978

De Minister van Justitie a.i.,
H. Wiegel

¹ Stb. 1975, 284, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 26 oktober 1978, Stb. 595

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:
Kamerstukken II 1977/78, 15 044
Hand. II 1977/78, bladz. 3200-3234; 3312-3325;
3339-3348; 3350
Kamerstukken I 1978/79, 15 044 (2, 2a, 2b en 2c)
Hand. I 1978/79, bladz. 198-215.